

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 04 0 U 013893 26 Uvp 2
Sarajevo, 09.07.2026. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Babić Stanković Aleksandre, kao predsjednika vijeća, Ajanović-Selimović Amele i Vuković Josipa, kao članova vijeća, te Beganović Namire, kao zapisničara, u upravnom sporu tužiteljice Z.E. iz B., K. bb, zastupane po punomoćniku Hadžić Admiru, advokatu iz Kaknja, protiv akta broj: FZ3/2/2-31-2-85-29/22, MB/OB: ... od 06.10.2025. godine, tuženog Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje, Mostar, u upravnoj stvari priznavanja prava iz invalidskog osiguranja, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Zenici, broj: 04 0 U 013893 25 U 3 od 03.12.2025. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 09.07.2026. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, presuda Kantonalnog suda u Zenici, broj: 04 0 U 013893 25 U 3 od 03.12.2025. godine se preinačava i rješava tako da se tužba uvažava, rješenje tuženog broj: FZ3/2/2-31-2-85-29/22, MB/OB: ... od 06.10.2025. godine, kao i prvostepeno rješenje direktora Kantonalne administrativne službe tuženog u Zenici, broj: FZ7/5-32-2-235493-31/25 matični broj: 1240448840 od 03.07.2025. godine, se poništavaju i predmet vraća prvostepenom organu na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Zenici, broj: 04 0 U 013893 25 U 3 od 03.12.2025. godine, odbijena je kao neosnovana tužba tužiteljice podnesena protiv osporenog rješenja tuženog organa, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njena žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja direktora Kantonalne administrativne službe tuženog u Zenici, broj: FZ7/5-32-2-235493-31/25 matični broj: ... od 03.07.2025. godine. Tim prvostepenim rješenjem tužiteljici nisu priznata prava iz invalidskog osiguranja.

Zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tuželjica, putem punomoćnika, pobija presudu prvostepenog suda zbog povrede federalnog zakona i povrede pravila federalnog zakona o postupku. Ističe da su pobijana presuda, a i rješenja nadležnih organa, u suprotnosti sa osnovnim načelima Zakona o upravnom postupku (uz citiranje odredaba koje ih regulišu), obzirom da joj nije omogućeno da se izjasni na provedeno vještačenje prvostepene i drugostepene ljekarske komisije, da joj nalaz i mišljenje prvostepene ljekarske komisije nije dostavljen i da joj nije dato pravo prigovora na navedeni nalaz (što je suprotno odredbama člana 24, 25. i 31. Pravilnika o jedinstvenim kriterijima i postupku medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja) tako da nije mogla donijeti sud o ispravnosti i pravilnosti provedenih postupaka vještačenja, te da je izostala i brižljiva ocjena svakog dokaza posebno, kao i svih pribavljenih i dostavljenih dokaza zajedno, uslijed čega je došlo i do pogrešnog zaključka u pogledu njenog zdravstvenog stanja. Kako su nalazi nadležnih ljekarskih komisija jedini dokazi na kojima su zasnovane odluke penzionih organa i prvostepenog suda, te kako joj nije

omogućen uvid u sadržaj istih, smatra da joj je povrijeđeno osnovno ljudsko pravo, pravo na fer i pravično suđenje iz člana 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, pa predlaže da se iz navedenih razloga zahtjev uvaži, odluka prvostepenog suda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno rješavanje.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz obrazloženja pobijane presude, a i podataka iz spisa predmeta proizilazi da je tužiteljica dana 08.04.2025. godine podnijela zahtjev za ostvarivanje prava po osnovu invalidnosti, da je prvostepena Služba tuženog pribavila nalaz, ocjenu i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo, Odjeljenje za prvostepeni postupak Zenica, broj: ORS-P-ZE-2369/25 od 11.06.2025. godine, iz kojeg proizilazi da je ranijim nalazom, ocjenom i mišljenjem od 21.03.2023. godine tužiteljici utvrđena II kategorija invalidnosti za posao-SSS švalja zbog bolesti i da na osnovu neposrednog pregleda i ocjene pribavljene medicinske dokumentacije (koja je decidno navedena i opisana sa datom anamnezom, statusom, dijagnozama i ocjenom i mišljenjem) kod tužiteljice invalidnost ne postoji za radno mjesto-čistačica, te da je na osnovu navedenog nalaza, ocjene i mišljenja doneseno prvostepeno rješenje od 03.07.2025. godine kojim se tužiteljici ne priznaju prava iz invalidskog osiguranja. Postupajući po žalbi tužiteljice izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja tuženi je pribavio nalaz, ocjenu i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo, Odjeljenje za drugostepeni postupak Sarajevo, broj: ORS-DOV-P-SA-709/25 od 13.08.2025. godine, kojim je (na osnovu neposrednog pregleda i ocjene pribavljene medicinske dokumentacije koja je decidno navedena i opisana sa datim statusom, dijagnozama, ocjenom i mišljenjem i obrazloženjem datog nalaza) potvrđen kao pravilan nalaz, ocjena i mišljenje prvostepenog organa vještačenja od 11.06.2025. godine (sa kojim su saglasni) da kod tužiteljice ne postoji invalidnost za radno mjesto-čistačica, pa je tuženi osporenim rješenjem od 06.10.2025. godine na osnovu navedenog nalaza, ocjene i mišljenja žalbu odbio. Prvostepeni sud je odluke nadležnih organa ocijenio pravilnim i zakonitim, te je pobijanom presudom od 03.12.2025. godine tužbu tužiteljice podesenu protiv osporenog rješenja tuženog odbio kao neosnovanu.

Međutim, ovakav pravni stav nadležnih organa, a i prvostepenog suda, se ne može prihvatiti kao pravilan i na zakonu zasnovan, radi čega se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke ukazuje osnovanim.

Naime, članom 8. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine Federacije BiH, br. 13/18, 90/21, 19/22, 47/24 i 19/25) je propisano da se u postupku rješavanja o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Članom 207. stav 2. Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98, 48/99 i 61/22) regulisano je da obrazloženje rješenja sadrži: kratko izlaganje zahtjeva stranaka, izvedene dokaze i utvrđeno činjenično stanje, razloge koji su bili odlučujući pri ocjeni dokaza, razloge zbog kojih nije uvažen neki od zahtjeva stranaka, razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na onakvo rješenje kako je dato u dispozitivu i pravne propise na osnovu kojih je riješena upravna stvar.

Prema citiranim zakonskim odredbama jasno proizilazi da obrazloženje svakog rješenja mora sadržavati utvrđeno činjenično stanje, što u konkretnom slučaju podrazumijeva parafraziranje bar osnovnih dijelova nalaza, ocjene i mišljenja nadležnog Odjeljenja Instituta (dijagnoze, tj. bolesti ili povrede, šta je komisija utvrdila neposrednim pregledom, mišljenje kako bolesti utiču na radnu sposobnost i zašto ne postoji invalidnost, itd), a što je u potpunosti izostalo u obrazloženjima rješenja nadležnih organa. Ovo posebno imajući u vidu da se činjenica postojanja invalidnosti utvrđuje isključivo na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja Instituta (kako je to regulisano članom 59. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju), pa su stoga nadležna Služba a i tuženi, morali u obrazloženju rješenja navesti što su to ljekarske komisije u svome nalazu utvrdile i na osnovu koje medicinske dokumentacije (navesti detalje iz tog nalaza), a ne, kako su to samo u svojim rješenjima naveli, da je prema nalazima Instituta utvrđeno da invalidnost ne postoji.

Pored toga, obzirom da Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju nije propisan pravni lijek protiv nalaza, ocjene i mišljenja Instituta, već samo pravo žalbe protiv prvostepenog rješenja (kojom se taj nalaz može osporavati) - član 103. navedenog zakona, to je tužiteljici onemogućeno da iz samog rješenja vidi kako je i na osnovu kojih dokaza ljekarska komisija obrazložila njenu sposobnost za rad, pa stoga opravdano u zahtjevu ukazuje da su prilikom donošenja rješenja nadležnih organa povrijeđena pravila postupka koja su mogla biti od uticaja na rješenje ove upravne stvari, jer obrazloženje tih odluka nije sadržavalo ni utvrđene činjenice, a ni odlučne razloge pri ocjeni provedenih dokaza. Navedenu nepravilnost nije uočio, a niti je otklonio prvostepeni sud koji nije mogao svojim mišljenjem, citirajući pojedine dijelove nalaza i mišljenja ljekarskih komisija, zamijeniti mišljenje nadležnih organa prilikom ocjene provedenog medicinskog vještačenja.

Slijedom navedenog, a imajući u vidu i to da prema praksi Evropskog suda pravo na obrazloženu odluku predstavlja element prava na pravično suđenje, jer se time omogućava provjera da li je provedeni postupak bio pravičan i omogućava stranci da na temelju obrazloženja sazna za razloge odluke i na osnovu toga adekvatno iskoristi svoje pravne lijekove, ovaj sud smatra da odluke nadležnih organa ne zadovoljavaju standard prava na obrazloženu odluku iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, na što osnovano ukazuje i tužiteljica u podnesenom zahtjevu.

Međutim, ne mogu se prihvatiti navodi tužiteljice da je postojala obaveza da joj se kao licu čije medicinsko vještačenje se vrši dostavi nalaz i mišljenje ljekarske komisije.

Naime, prema odredbama člana 1. Pravilnika o jedinstvenim kriterijima i pravilima postupka medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja ("Službene novine Federacije BiH", broj: 63/21) tim Pravilnikom se uređuju jedinstveni kriteriji i pravila postupka medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja, koje se vrši na Institutu za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, u postupcima ostvarivanja prava iz oblasti: - penzijskog i invalidskog osiguranja; - socijalne zaštite, dječije i invalidske zaštite, zaštite civilnih žrtava rata; - boračko-invalidske zaštite; - odbrane; kao i medicinskog vještačenja iz drugih oblasti: po zahtjevu sudova, osiguranja, pravnih i fizičkih lica i sva druga medicinska vještačenja koja obavlja Institut u Federaciji Bosne i Hercegovine. Član 8. stav 2. Pravilnika reguliše da se postupak medicinskog vještačenja može pokrenuti i na lični zahtjev, prema mjestu prebivališta podnosioca zahtjeva, kada je u skladu sa važećim propisima radi ostvarivanja prava potrebno medicinsko vještačenje odnosno Nalaz, ocjena i mišljenje Instituta. Odredbom člana 9. stav 2. Pravilnika je propisano da postupak medicinskog vještačenja za oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja pokreće nadležna služba penzijskog i invalidskog osiguranja, kod mjesno nadležnog Odjeljenja za prvostepeni postupak medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja Instituta. Članom 24. Pravilnika regulisano je da se Nalaz, ocjena i mišljenje nakon medicinskog vještačenja dostavlja licu čije se medicinsko vještačenje vrši ili podnosiocu zahtjeva, najduže u roku od 15 dana od dana izvršene ocjene. Članom 25. Pravilnika je propisano da lice čije se medicinsko vještačenje

vrši, ako je nezadovoljno Nalazom, ocjenom i mišljenjem Odjeljenja za prvostepeni postupak medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja, može podnijeti prigovor radi ponovnog medicinskog vještačenja u roku od 8 dana od dana prijema Nalaza, ocjene i mišljenja i da po prigovoru ne može rješavati isti ljekar vještak koji je donio prvobitni Nalaz, ocjenu i mišljenje. Prema članu 29. Pravilnika medicinsko vještačenje u drugostepenom postupku obavlja se u slučaju žalbe na rješenje o ostvarivanju prava u prvostepenom postupku.

Prema citiranim odredbama jasno proizilazi da je u konkretnom slučaju po zahtjevu tužiteljice za ostvarivanja prava iz invalidskog osiguranja postupak medicinskog vještačenja pokrenut od strane nadležne službe penzijskog i invalidskog osiguranja (kako je to jasno i propisano), pa je toj službi kao podnositelju zahtjeva pravilno dostavljen nalaz, ocjena i mišljenje nakon obavljenog medicinskog vještačenja. Samo u slučaju medicinskog vještačenja iz drugih oblasti, a što ovdje nikako nije bio slučaj (kada je u skladu sa važećim propisima radi ostvarivanja nekog prava potrebno medicinsko vještačenje koje se pokreće na lični zahtjev), nalaz, ocjena i mišljenje sa pravom prigovora se dostavlja licu čije medicinsko vještačenje se vrši, a navedeno pravno shvatanje je zauzeto i na sjednici Upravnog odjeljenja ovog suda od 15.04.2024. godine.

Imajući u vidu naprijed navedene razloge zbog kojih je odlukama nadležnih organa, a i prvostepenog suda povrijeđen zakon na štetu tužiteljice, ovaj sud je primjenom člana 46. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima, zahtjev tužiteljice za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio, pobijanu presudu prvostepenog suda preinačio i riješio da se tužba uvažava, poništava osporeno i prvostepeno rješenje i predmet vraća prvostepenom organu na ponovno rješavanje, gdje će se u skladu sa primjedbama datim u ovoj presudi donijeti nova zakonita i pravilna odluka.

Zapisničar
Beganović Namira, s.r.

Predsjednik vijeća
Babić Stanković Aleksandra, s.r.